

ฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ADMIN 1183/2545	บริษัท ซีโน-ไทย เอ็นจิเนียริง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)	ผู้ร้อง ขอ ผู้ร้อง ขอ
	กับพวก	
	บริษัท อูชญาอินเตอร์เนชั่นแนลแฟค เตอริส จำกัด	เจ้าหนี้
	บริษัท ซีโน-ไทย เอ็นจิเนียริง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)	ลูกหนี้

พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 90/2, 91/26, 179

เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา มีสิทธิยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายได้โดยไม่ต้องรอให้คำพิพากษานั้นถึงที่สุด

การอุทธรณ์คัดค้านคำสั่งศาลล้มละลายกลางในเรื่องขอรับชำระหนี้ต้องเสียค่า ขึ้นศาลเพียงฉบับละ 25 บาท ตามพระราชบัญญัติล้มละลายพ.ศ. 2483 มาตรา 179(2) ประกอบด้วย มาตรา 90/2 วรรคสอง

คดีสืบเนื่องมาจากศาลล้มละลายกลาง มีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้และตั้งให้นายอนุทิน ชาญวีรกูล และนายชวรัตน์ ชาญวีรกูล เป็นผู้ทำแผน และศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน โดยมีบริษัทสเทคอนแอดมินิสเทอเรเตอร์ จำกัด เป็นผู้บริหารแผน ต่อมาวันที่ 15 ธันวาคม 2543 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้

เจ้า หนี้ยื่นคำขอรับชำระหนี้มูลค่าหนี้ตามคำพิพากษาของศาลแพ่งกรุงเทพใต้จำนวน 25,230,774.01 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 21,188,006.34 บาท นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งฟื้นฟูกิจการจนกว่าจะได้รับชำระเสร็จจากลูกหนี้

เจ้า พนักงานพิทักษ์ทรัพย์ให้เจ้าหนี้ ลูกหนี้ ผู้ทำแผน ตรวจสอบคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 90/29 แล้ว ปรากฏว่ามีผู้ทำแผน ได้แย้งคำขอรับชำระหนี้รายนี้

เจ้า พนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวนแล้วมีคำสั่งอนุญาตให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ 25,030,774.01 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 21,188,006.34 บาท นับแต่วันถัดจากวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการจนกว่าจะได้รับชำระเสร็จจากลูกหนี้ โดยมีเงื่อนไขว่า หากเจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้จากบริษัท เอ็น.ที.เอส.สตีล กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) หรือนายสวัสดิ์ หอรุ่งเรือง หรือนางสาวปัทมา หอรุ่งเรือง จำเลยร่วมในคดีแพ่งแล้ว เพียงใด ก็ให้สิทธิได้รับชำระหนี้ของเจ้าหนี้ในคดีนี้ลดลงเพียงนั้น

ผู้บริหารแผนยื่นคำร้องคัดค้านว่า มูลค่าหนี้ตามคำพิพากษาที่เจ้าหนี้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ นั้น คดียังไม่ถึงที่สุด เพราะยังอยู่ในระหว่างอุทธรณ์ขอขบที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะต้องรอฟังผลของคดีให้ถึงที่สุดเสียก่อนอย่างไรก็ตาม มูลค่าหนี้ที่วันนี้เกิดสืบเนื่องจากสัญญาโอนขายสิทธิเรียกร้องระหว่างบริษัท เอ็น.ที.เอส.สตีล กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) กับเจ้าหนี้ซึ่งเป็นนิติกรรมอำพราง สัญญากู้ยืมเงินระหว่างคู่สัญญานั้นเอง จึงตกเป็น โฆษะเพราะคู่สัญญาไม่ได้มีเจตนาที่จะผูกพันตามสัญญา ทั้งลูกหนี้ไม่เคยได้รับการบอกกล่าวการ โอน และการ โอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าวถือว่าเป็นการประกอบธุรกิจเงินทุน เพื่อจำหน่ายและการบริโภคด้วยการรับ โอน โดยมีค่าตอบแทนอันต้องห้ามด้วยกฎหมาย นิติกรรมตกเป็น โฆษะ

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำคัดค้านว่า เจ้าหนี้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ในมูลหนี้ตามคำพิพากษาศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ซึ่งเดิมบริษัทเอ็น.ที.เอส.สติลกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ได้ทำสัญญาโอนขายสิทธิเรียกร้องกับเจ้าหนี้ โดยมีข้อกำหนดในสัญญาว่า บริษัทดังกล่าวจะนำสิทธิและผลประโยชน์ที่มีอยู่ในหนี้อันเกิดจากการขาย สินค้าเชื่อ หรือการให้บริการแก่ลูกค้ามาขายให้เจ้าหนี้เป็นคราว ๆ ไป เมื่อเจ้าหนี้ตกลงรับซื้อหนี้จากบริษัท ก็ให้บรรดาสิทธิและผลประโยชน์ใด ๆ ในหนี้ที่บริษัทมีสิทธิได้รับจากลูกค้า ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของเจ้าหนี้ทั้งสิ้น หลังจากนั้นบริษัทเอ็น.ที.เอส.สติล กรุ๊ป จำกัด(มหาชน) ได้นำสิทธิและผลประโยชน์ในหนี้อันเกิดจากการขายสินค้าให้แก่ลูกหนี้ ซึ่งเป็นลูกค้าของบริษัทมาขายให้เจ้าหนี้รวม 5 รายการ เป็นเงิน 20,088,006.34 บาท โดยเจ้าหนี้และบริษัทได้มีหนังสือแจ้งการโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าวให้ลูกหนี้ทราบแล้วซึ่งไม่ปรากฏว่าลูกหนี้ได้โต้แย้งคัดค้าน การที่ลูกหนี้อ้างว่าได้ชำระหนี้ให้บริษัทเอ็น.ที.เอส.สติล กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) เป็นการชำระหนี้ภายหลังจากสิทธิเรียกร้องของบริษัทผู้โอนได้โอนไปยังเจ้าหนี้แล้ว ไม่ทำให้หนี้ที่ลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ระงับสิ้นไป หากลูกหนี้ได้รับความเสียหายอย่างไร ก็ต้องว่ากล่าวเอา กับบริษัทผู้โอน

ศาลล้มละลายกลางเห็นว่า คดีพอวินิจฉัยได้จึงให้งดไต่สวนแล้วมีคำสั่งให้ยกคำร้องคัดค้าน

ลูกหนี้อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา

ศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า "คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของลูกหนี้เพียงประการเดียวว่า เจ้าหนี้จะนำมูลหนี้ตามคำพิพากษาของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ที่ยังไม่ถึงที่สุดมาขอรับชำระหนี้ได้หรือไม่ เห็นว่าตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 91/26 บัญญัติว่า"เจ้าหนี้จะขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ก็แต่โดยปฏิบัติตาม วิธีการที่กล่าวไว้ในส่วนนี้ แม้จะเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาหรือเป็นเจ้าหนี้ที่ได้ฟ้องคดีแพ่งไว้แล้ว แต่คดียังอยู่ในระหว่างพิจารณาก็ตาม ทั้งนี้ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้พร้อมสำเนาต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายใน หนึ่งเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผน..." บทบัญญัติดังกล่าวแสดงโดยแจ้งชัดว่าหากเจ้าหนี้ประสงค์ที่จะได้รับชำระหนี้ ในการฟื้นฟูกิจการจะต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามวิธีการที่กฎหมายได้ระบุไว้ โดยบทบัญญัติวรรคหนึ่งของมาตรานี้ส่วนท้ายแยกเป็น 2 กรณีคือ กรณีแรกเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษากรณีที่สองเป็นเจ้าหนี้ที่ได้ฟ้องคดีแพ่งไว้แล้ว แต่คดียัง

อยู่ระหว่างพิจารณาซึ่งหมายถึงศาลยังไม่มีคำพิพากษา คดีนี้เจ้าหนี้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ในกรณีแรก คือเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา เจ้าหนี้อย่อมมีสิทธิยื่นคำขอรับชำระหนี้ได้โดยไม่ต้องรอให้คำพิพากษานั้น ถึงที่สุด เนื่องจากมูลหนี้ที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ทุกราย เจ้าหนี้ ลูกหนี้ หรือผู้ทำแผนอาจขอตรวจและโต้แย้งต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้ตามมาตรา 90/29 หากมีผู้โต้แย้ง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก็ต้องสอบสวนแล้วมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดตาม มาตรา 90/32 โดยกฎหมายกำหนดให้เจ้าหนี้ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายใน 1 เดือน นับแต่วันโฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผน ดังนั้น หากรอให้ศาลพิพากษาให้ชั้นที่สุดเสียก่อน เจ้าหนี้ก็ไม่อาจยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ได้ ทำให้เจ้าหนี้หมดสิทธิได้รับชำระหนี้ตามมาตรา 90/61 การที่เจ้าหนี้จะได้รับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการหรือไม่ จึงมิใช่เป็นเพราะหนี้นั้นเป็นมูลหนี้ตามคำพิพากษาเพียงประการเดียว แต่ต้องประกอบด้วยการพิสูจน์หนี้ของเจ้าหนี้ การสอบสวนและคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ รวมทั้งคำสั่งของศาลในกรณีที่มีผู้ยื่นคำร้องคัดค้านเป็นสำคัญ กฎหมายจึงเปิดโอกาสให้มีผู้โต้แย้งมูลหนี้ดังกล่าวได้ ส่วนที่ลูกหนี้โต้แย้งว่า คำสั่งของศาลล้มละลายกลางที่ระบุว่าคำพิพากษาศาลแพ่งกรุงเทพใต้มีผลผูกพัน ลูกหนี้ซึ่งเป็นคู่ความในคดีดังกล่าวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 145 เป็นการวินิจฉัยที่คลาดเคลื่อนนั้น เห็นว่า คำว่า มีผลผูกพันลูกหนี้หมายความว่า คำพิพากษาศาลแพ่งกรุงเทพใต้ย่อมมีผลผูกพันลูกหนี้จนกว่าจะถูกเปลี่ยนแปลง แก้ไข กลับ หรืองดเสียโดยศาลที่มีศักดิ์สูงกว่า เจ้าหนี้จึงนำมูลหนี้ตามคำพิพากษานั้นมาขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ แต่ไม่ตัดสิทธิเจ้าหนี้ ลูกหนี้ หรือผู้ทำแผน ที่อาจขอตรวจและโต้แย้งต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวมาข้างต้น ซึ่งก็ได้โต้แย้งมาเป็นคดีนี้ แต่อย่างไรก็ดีเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวนแล้ว มีคำสั่งให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ในมูลหนี้ตามคำพิพากษา และผู้บริหารแผน ร้องคัดค้านต่อศาลล้มละลายกลาง ปรากฏว่าศาลล้มละลายกลางได้พิจารณาคำร้องคัดค้าน คำคัดค้านของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และเจ้าหนี้แล้ว เห็นว่าคดีพอวินิจฉัยจึงให้งดไต่สวน ย่อมถือได้ว่าเป็นอำนาจของศาลล้มละลายกลางที่กระทำได้โดยชอบ ที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งยกคำร้องคัดค้านของผู้บริหารแผนนั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของลูกหนี้ฟังไม่ขึ้น

อนึ่ง คดีนี้ลูกหนี้อุทธรณ์คัดค้านคำสั่งศาลล้มละลายกลาง เรื่องขอรับชำระหนี้ในมูลหนี้ตามคำพิพากษา จึงต้องเสียดำเนินศาลเพียงฉบับละ 25 บาท ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 179(2)ประกอบด้วยมาตรา 90/2 วรรคสอง ลูกหนี้เสียดำเนินศาลชั้นนี้มา 200 บาท เกินมา 175 บาท จึงให้คืนค่าขึ้นศาลส่วนที่เกินมาแก่ลูกหนี้"

พิพากษาขึ้น คืบค่าขึ้นศาลในชั้นนี้ที่เกินมา 175 บาท แก่ลูกหนี้ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นนี้
นอกจากที่ศาลตั้งคืบให้เป็นพับ

(วิชา มหาคุณ - ประมาณ ตียะไพบุลย์สิน - ชวลิต ยอดเนร)